

Posudek školitele na diplomovou práci

Diplomantka: Michaela Vostatková

Školitel: Mgr. Ondřej Dadejík, Ph.D.

Oponent: Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.

Název práce: Estetická zkušenost přírodního prostředí u Yi-Fu Tuana a Ronalda Williama Hepburna

Diplomová práce Michaely Vostatkové je věnována aktuálnímu tématu, spadajícímu do oblasti environmentální estetiky a v širším smyslu do celého environmentálního myšlení. Jedná se téma, které je třeba vymezit především konceptuálně, či systematicky, které má však nepopiratelnou a významnou historickou dimenzi. Autorka se totiž zaměřila na pojetí estetické zkušenosti přírody v díle dvou významných postav environmentálního myšlení, filozofujícího kulturního geografa Yi-Fu Tuana a průkopníka environmentální estetiky Ronalda Williama Hepburna.

Zatímco Tuan patří bezesporu k nejvýznamnějším a nejznámějším environmentálním myslitelům posledního století, zůstává Hepburn znám především v oblasti filozofické estetiky (či spíše její podoblasti, tak či onak tematizující estetickou zkušenost přírody). Oba dva autoři však hrají ve svých oborech velmi podobnou roli. Tuan svým dílem *Topofilie* (1974) a dalšími pracemi přesáhl, či prolomil poněkud uzavřený, od zkušenosti a člověka abstrahující, logicko-pozitivistický obor rozpravy v rámci geografie a otevřel (spolu s jinými) cestu k pozvolnému přehodnocování vztahu mezi člověkem a prostorem, či místem, který obývá. Obdobně Hepburn svou studií „Současná estetika a opomíjení přírodní krásy“ (1966) znovuobjevil oblast estetických hodnot přírody pro – do té doby z hlediska „světa umění“ sebestředný – obor rozpravy tehdejší estetiky. Oba tak sice učinili v atmosféře zvyšujícího se respektu vůči (instrumentálnímu uchopení se vymykajícím) hodnotám přírodního prostředí jako výchozího a konečného životního prostředí lidských bytostí, nicméně jejich přínos je pro příslušné obory neopomenutelný. Není proto ani tak náhodou, že se oba myslitelé v řadě zásadních momentů týkajících se zkušenosti místa, či přírodního prostředí potkávají.

Jedná se o téma dosud nezpracované a základní intence diplomové práce byla proto následující. Za prvé, lokalizovat analogie a konvergence v základních spisech obou autorů. Za druhé, ukázat, jak Hepburnovy analýzy a vhledy zajímavě upřesňují, doplňují a korigují v mnoha ohledech stejným směrem postupující myšlení Tuanovo. A za třetí, poukázat na trvalý vliv obou autorů na poli dynamicky se rozvíjející environmentální estetiky.

Ve své diplomové práci naplňuje Michaela Vostatková tento záměr systematicky a s rozmyslem, věnuje svou pozornost (po spíše „povinném“ úvodu) nejprve známějšímu z obou diskutovaných myslitelů, Tuanovi, rozebírá hlavní pojmy jeho zásadní práce a poukazuje na zajímavé souvislosti (Bachelard). Poté se zaměřuje na hlavní myšlenky Hepburnova pojetí (*realizing* aj.). V průběhu představování obou koncepcí postupuje autorka promyšleně a na základě (někdy až příliš) důkladných rešerší. V těchto koncepcích obsažené myšlenky zásadním způsobem nezkruskuje a podává je přehledným způsobem. Tato hlavní

pozitivní kvalita diplomové práce má však i svou odvrácenou stranu. Autorka se povětšinou příliš těsně drží hlediska autora o němž je referováno a z tohoto důvodu do jisté míry ztrácí nadhled, potřebný k očekávaným syntézám, k reflexi zmíněných analogií, konvergencí, či odchylek. To neznamená, že by v tomto hledu záměr práce nebyl naplněn vůbec, jen je realizován poněkud difúzním způsobem. Zajímavé pasáže, vhledy a postřehy, jsou v práci obsaženy, nejsou však součástí plně uchopené teze ohledně vztahu koncepcí obou diskutovaných myslitelů. Obdobně vzájemné porovnání vlivu a přínosu Tuanových a Hepburnových myšlenek pro další vývoj environmentální estetiky má v diplomové práci své rezervy.

Celkově diplomová práce Michaely Vostatkové svědčí o zájmu, pochopení, schopnosti rozvrhnout si postup a vůli dobrat se srozumitelných závěrů. Po gramatické, stylistické a technické stránce je diplomová práce psána přijatelným způsobem a je postavena na znalostech relevantní literatury.

Z výše uvedených důvodů doporučuji diplomovou práci Michaely Vostatkové k obhajobě, a pokud se její autorka úspěšně vyrovná s připomínkami a námitkami oponenta, navrhuji hodnotit práci stupněm **velmi dobře**.

V Litoměřicích 16. 6. 2014

Ondřej Dadejík